

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 92/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou Mgr. Natáliou Kočanovou, Vojtecha Tvrdeho 819/1, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 13C/153/2011 o výške náhrady trov takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. októbra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia, a to „v spojení“ s rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10Co/8/2020 z 24. januára 2024. Navrhujú prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznať im finančné zadost'učinenie 6 000 eur, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovatelia v procesnom postavení žalovaných sú stranami sporu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a odstránenie oplotenia vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 13C/153/2011. Okresný súd v predmetnej veci meritórne rozhodol rozsudkom z 28. mája 2019 tak, že žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podali žalobcovia odvolanie. Počas odvolacieho konania sťažovatelia podali ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd

nálezom č. k. I. ÚS 477/2023-38 z 9. novembra 2023 rozhodol tak, že krajský súd postupom v odvolacom konaní porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajskému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov a každému zo sťažovateľov priznal finančné zadosťučinenie 2 000 eur.

3. Krajský súd rozsudkom z 23. januára 2024 potvrdil rozsudok okresného súdu a sťažovateľom priznal proti žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 24. marca 2024. Následne sa spis nachádzal stále na krajskom súde, ktorý rozhodoval o priznaní náhrady nákladov odborného vyjadrenia (vrátane nadväzujúcej „likvidácie“ týchto trov konania).

4. Žalobcovia podali proti rozsudku krajského súdu 21. mája 2024 dovolanie. Sťažovatelia 17. júna 2025 podali ďalšiu ústavnú sťažnosť, o ktorej ústavný súd, posudzujúc obdobie po právoplatnosti nálezu sp. zn. I. ÚS 477/2023, rozhodol nálezom č. k. IV. ÚS 338/2025-26 zo 7. augusta 2025 tak, že krajský súd postupom v odvolacom konaní porušil základné právo sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajskému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov a každému zo sťažovateľov priznal finančné zadosťučinenie 500 eur.

5. Počas konania o druhej ústavnej sťažnosti sťažovateľov priznal krajský súd uznesením z 20. júna 2025 odborne znalejšou osobou ustanovenej na vypracovanie odborného vyjadrenia, resp. geometrického plánu náhradu nákladov 100 eur. Po doručení predmetného uznesenia vrátil krajský súd 6. augusta 2025 spisový materiál okresnému súdu.

III.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia, citujúc § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ustanovujúci na účel rozhodnutia o výške náhrady trov konania lehotu 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, namietajú dĺžku rozhodovania okresného súdu o výške náhrady trov konania. Sťažovateľka 2 sa 25. septembra 2025 obrátila na okresný súd s urgenciou o vydanie rozhodnutia o výške náhrady trov konania. Súdna asistentka okresného súdu jej 15. októbra 2025 oznámila, že o výške náhrady trov celého konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu. Tento postoj okresného súdu považujú sťažovatelia za odporujúci § 262 ods. 2 CSP, ako aj judikatúre ústavného súdu (III. ÚS 592/2024). Rozhodovanie o výške náhrady trov považujú za skutkovo a právne jednoduchú agendu súdov. Postoj okresného súdu bude mať za následok, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v horizonte 2 – 3 rokov, a tak dôjde aj v dôsledku inflácie k nemalej strate hodnoty vyčíslených trov konania.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Na prvom mieste bolo pre ústavný súd potrebné identifikovať v súlade s ústavnou sťažnosťou ako celkom jej rozsah. Ním je totiž ústavný súd podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný, a teda postup okresného súdu nemôže podrobiť posudzovaniu nad rámec toho, čo sťažovatelia v ústavnej sťažnosti navrhujú.

8. Z celkovej koncepcie ústavnej sťažnosti ústavný súd nemá pochybnosti o tom, že sťažovatelia napádajú postup okresného súdu vo fáze rozhodovania o výške náhrady trov konania. Nasvedčuje tomu skutočnosť, že jednotlivé kritériá, stabilne ústavným súdom používané na posudzovanie zásahu do základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), ako aj do práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažovatelia konkretizujú so zreteľom na rozhodovanie okresného súdu o výške náhrady trov konania. Aj sťažnostný petit je formulovaný tak, že objektom kritiky sťažovateľov je postup okresného súdu „v spojení“ s rozsudkom krajského súdu vo veci samej, čo taktiež dosvedčuje orientáciu na úsek konania okresného súdu nasledujúci po právoplatnosti rozsudku krajského súdu, teda po právoplatnom skončení rozhodovania vo veci samej. Ústavný súd preto rozsah ústavnej sťažnosti na úrovni namietaného zásahu podľa § 123 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde ustálil tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

9. Argumentačným východiskom ústavnej sťažnosti je kritika nedodržania § 262 ods. 2 CSP zakotvujúceho lehotu na rozhodnutie o výške náhrady trov konania okresným súdom.

10. Hoci zákonná lehota na rozhodnutie o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP plynula od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončilo, teda od 24. marca 2024, okresný súd nemal k dispozícii súdny spis, aby o uvedenej otázke mohol objektívne rozhodnúť. Súdny spis bol krajským súdom okresnému súdu vrátený 6. augusta 2025 a ústavná sťažnosť bola podaná 20. októbra 2025. Za obdobie pred 6. augustom 2025 nemožno okresnému vytknúť nečinnosť, keďže jeho rozhodovaniu bránila objektívna prekážka. Navyše, a to uvádzajú sťažovatelia, okresný súd sa už 6. júna 2024 obrátil na krajský súd s požiadavkou na vrátenie súdneho spisu. Krajský súd však tejto žiadosti vyhovel až 6. augusta 2025. V popísaných okolnostiach nemožno predĺženie konania pripísať na vrub okresnému súdu, ktorého ako porušovateľa identifikovali pre ústavný súd záväzným spôsobom samotní sťažovatelia. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvá rozhodovanie okresného súdu o výške náhrady trov konania niečo vyše dvoch mesiacov.

11. Nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, III. ÚS 372/09). Zároveň pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ústavný súd síce na takého lehoty prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie tohto základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup (v danom prípade okresného súdu) nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán (okresný súd) dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (podľa § 262 ods. 2 CSP) (m. m. III. ÚS 331/2012, IV. ÚS 642/2024).

12. Rovnako nemožno v prospech dôvodnosti ústavnej sťažnosti použiť druhý podstatný, sťažovateľmi prednesený argument. Podľa neho okresný súd vyjadril názor, že o výške náhrady trov konania nebude rozhodovať, až kým nebude právoplatne rozhodnuté o dovolaní, ktoré proti meritórnemu rozsudku krajského súdu podal žalobca. Ústavný súd súhlasí so sťažovateľmi v tom, že uvedený názor okresného súdu nie je správny. Potvrďuje to aj sťažovateľmi odkázaná judikatúra ústavného súdu (III. ÚS 592/2024). Na porušenie základných práv sťažovateľov však nepostačuje právny názor okresného súdu, ktorý je z objektívneho hľadiska nezákonný. Podstatnou je podmienka, aby právny názor odporujúci zákonu bol okresným súdom v praktickej rovine uplatnený a aby tým vyvolal negatívny dopad na subjektívne práva sťažovateľov. K tomu však do podania ústavnej sťažnosti nedošlo, keďže, ako už bolo uvedené, vec sa k 20. októbru 2025 nachádzala v dispozícii okresného súdu niečo vyše dvoch mesiacov, čo vo vzťahu k predmetu rozhodovania tvorenému nemeritórnou otázkou výšky náhrady trov konania nevyvoláva intenzitu odôvodňujúcu úvahu o vyhovení ústavnej sťažnosti. Preto ani tento argument nie je dôvodom na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľov na ďalšie konanie.

13. Ústavný súd sumarizuje, že konanie, v ktorom sťažovatelia vystupujú ako žalovaní, trvá ako celok od roku 2011. V jeho priebehu ústavný súd dvakrát vyhovel ústavným sťažnostiam sťažovateľov. Podiel okresného súdu na dĺžke konania po právoplatnosti ostatného nálezu č. k. IV. ÚS 338/2025-26 zo 7. augusta 2025 je však daný rozhodovaním o akcesorickej otázke výšky náhrady trov konania, a to v rozsahu, ktorý nevyvoláva ústavne neudržateľnú intenzitu zásahu do označených práv sťažovateľov. V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010).

14. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že toto rozhodnutie nebráni sťažovateľom obrátiť sa opätovne s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd, ak by v ďalšom období v napadnutom konaní na okresnom súde dochádzalo k zbytočným priet'ahom a k stupňovaniu zásahu do ich základných práv a slobôd.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v jej petite (príkaz konať, finančné zadost'učinenie, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2026

Robert Šorl
predseda senátu